

ПОСЛАННЯ СВЯТИШОГО ОТЦЯ ФРАНЦИСКА З НАГОДИ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ МІГРАНТА ТА БІЖЕНЦЯ 14 січня 2018 року

(Текст Послання у перекладі ПМВ)

«Прийняти, захистити, підтримати та інтегрувати мігрантів і біженців» – такою є тема Послання Папи Франциска з нагоди Всесвітнього дня мігранта та біженця, що відзначатиметься 14 січня 2018 року.

Дорогі брати і сестри!

«Приходень, що перебуває між вами, буде для вас як земляк посеред вас; любитимеш його, як себе самого, приходнями бо ви були в землі Єгипетській. Я – Господь, Бог ваш» (Лев. 19,34).

У перші роки мого понтифікату я неодноразово висловлював особливе занепокоєння через сумне становище багатьох мігрантів і біженців, що рятуються від війн, від переслідувань, від стихійних лих та від злиднів. Це, поза сумнівом, є «знаком часу», що я намагався відчитати, благаючи світла Святого Духа під час мого візиту на Лампедузу 8 липня 2013 року. Створюючи нову Дикастерію Сприяння Цілісному Розвитку Людини, я бажав, щоб ця спеціальна секція, *ad tempus* (на час) була під моїм безпосереднім керівництвом, аби в такий спосіб висловити турботу Церкви про мігрантів, переміщених осіб, біженців та жертв торгівлі людьми.

Кожен чужинець, який стукає до наших дверей, є нагодою зустрічі з Ісусом Христом, який ідентифікує себе з прийнятим чужинцем або біженцем кожної епохи (пор Мт 25,35.43). Господь вручає материнській любові Церкви кожен людину, яка змушена залишити власну батьківщину в пошуках кращого майбутнього. Зацікавленість цією особою повинна бути конкретно виражена на кожному етапі її міграційного досвіду: від виходу до подорожі, від прибуття до повернення. Це велика відповідальність, і нею Церква має намір ділитися з усіма віруючими, а також чоловіками і жінками доброї волі, які покликані відповісти великодушно, жваво, мудро та далекоглядно на численні виклики, пов'язані із сучасною міграцією, - кожен відповідно до власних можливостей.

У зв'язку з цим, бажаю ще раз наголосити, що «наша загальна відповідь на основі принципів доктрини Церкви може сформулюватися довкола чотирьох дієслів: прийняти, захистити, підтримати та інтегрувати».

Зважаючи на нинішній сценарій, *прийняти* означає передусім надати мігрантам та біженцям більші можливості для того, щоб безпечно та законно потрапити в країни прибуття. З цією метою, є бажаним конкретне зобов'язання щодо збільшення та спрощення надання гуманітарних віз та віз з возз'єднання сім'ї. Водночас я сподіваюсь, що інші країни затвердять програми приватного та громадського спонсорства та відкриють гуманітарні коридори для найбільш уразливих біженців. Також було б доцільно, серед іншого, передбачити тимчасові спеціальні візи для осіб, які рятуються втечею від конфліктів у сусідніх країнах. Не є відповідним рішенням колективне та примусове виселення мігрантів і біженців, особливо

якщо вони мігрують у ті країни, які не можуть гарантувати повагу до гідності та основних прав людини. Хочу підкреслити важливість надання мігрантам та біженцям відповідного та гідного помешкання. «Широко поширені програми прийняття, які вже діють в різних місцевостях, здається, полегшують особисту зустріч, забезпечують кращу якість послуг та більші гарантії успіху». Принцип, за яким людська особа посідає центральне місце, на якому наголошував мій улюблений попередник Бенедикт XVI, змушує нас поставити першість особистої безпеки понад національною. Внаслідок цього необхідно організовувати відповідні навчання для прикордонників, створювати умови мігрантам, шукачам притулку та біженцям, які просять про гарантування їм особистої безпеки та доступу до основних послуг. В ім'я гідності кожної людини слід докладати зусиль, щоб надавати перевагу рішенням, альтернативним до позбавлення волі, для тих, хто в'їжджає на територію країни без дозволу.

Друге дієслово, *захистити*, виражає себе в діапазоні дій, скерованих на захист прав і гідності мігрантів і біженців, незалежно від їх міграційного *статусу*. Такий захист починається ще з батьківщини і полягає в наданні людині певної та достовірної інформації перед від'їздом, та її захистом від практики нелегального найму. Захист повинен би продовжуватися, наскільки це можливо, в країні імміграції, забезпечуючи належну консульську допомогу мігрантам, право завжди зберігати при собі особисті документи, що засвідчують особу, рівний доступ до правосуддя, можливість відкриття особистих банківських рахунків і мінімальну гарантію на прожиття. Визнані та належним чином поціновані вміння та навички мігрантів, шукачів притулку та біженців стають справжнім ресурсом для тих спільнот, які їх приймають. З цієї причини бажаю, щоб, зважаючи на їхню гідність, їм було надано свободу переміщення в країні, яка їх прийняла, можливість працевлаштування та доступ до телекомунікаційних засобів. Для тих, хто вирішив повернутися на батьківщину, мають бути розроблені програми професійної та соціальної реінтеграції. Міжнародна Конвенція про права дитини надає універсальну правову основу для захисту неповнолітніх дітей мігрантів. Через їх міграційний *статус* необхідно уникати утримання їх під вартою. Слід забезпечити їм регулярний доступ до початкової та середньої освіти. Рівно ж важливим для них є забезпечення легального перебування, аж до досягнення ними повноліття, та можливості й далі продовжувати навчання. Для неповнолітніх без супроводу або відокремлених від власної сім'ї важливим є забезпечити програми тимчасової опіки та піклування. Що стосується універсального права на громадянство, то воно має бути визнане та належним чином засвідчене всім хлопцям і дівчатам від моменту народження. Статусу особи без громадянства, який іноді надають мігрантам та біженцям, легко можна уникнути завдяки «закону про громадянство, що відповідає основним принципам міжнародного права». Міграційний *статус* не повинен обмежувати доступ до національних медичних та пенсійних програм, та можливість отримувати пільги у разі переїзду в іншу країну.

Підтримати означає, по суті, старатися, щоб усі мігранти та біженці, а також спільноти, які їх приймають, були в змозі реалізувати себе у всіх людських вимірах, згідно з волею Творця. Серед цих вимірів необхідно визнати справедливу цінність релігійного виміру, гарантуючи усім присутнім на території іноземцям свободу визнання та практикування релігії. Багато мігрантів та біженців володіють навичками, які повинні бути належним чином підтверджені та оцінені. Оскільки «людська праця, за самою своєю природою призначена

об'єднати народи», заохочую зробити все можливе, щоб сприяти соціальній та професійній інтеграції мігрантів і біженців, забезпечити всіх, – зокрема і осіб, які шукають політичного притулку, – працею, мовними курсами і громадськими оголошеннями та інформацією на їхніх мовах. Що стосується неповнолітніх мігрантів, то їхнє залучення до роботи повинно регулюватися так, щоб запобігти зловживанням та загрозам їх нормальному зростанню. 2006 року Бенедикт XVI підкреслив, що в міграційному контексті сім'я стає «місцем і ресурсом культури життя і фактором інтеграції цінностей». Завжди слід сприяти цілісності сім'ї, заохочуючи возз'єднання сімей – також включаючи бабусь і дідусів, братів і сестер, онуків, – не прив'язуючись ніколи до економічних вимог. Що стосується мігрантів, шукачів політичного притулку, та біженців з інвалідністю, їм необхідно забезпечити більшу увагу та підтримку. Бачу похвальні зусилля, що докладаються у багатьох країнах з погляду міжнародного співробітництва та гуманітарної допомоги, й заохочую, щоб в розподілі такої допомоги були враховані потреби (наприклад, медичної та соціальної допомоги і освіти) країн, що розвиваються, які отримують великі потоки біженців та мігрантів, щоб адресатами тієї допомоги також були місцеві громади, що й самі перебувають у вразливій ситуації і слабкості.

Останнє дієслово, *інтегрувати*, базується на можливостях міжкультурного збагачення, спричиненого присутністю мігрантів та біженців. Інтеграція – це не «асиміляція», яка спонукає приглушити або забути свою культурну ідентичність. Контакт з іншою людиною веде до відкриття її «таємниці», спонукає відкритися на неї, щоб прийняти те, що в ній є цінним – і таким чином сприяти більшому взаємопізнанню. Це довготривалий процес, спрямований на формування суспільств і культур, які все більше і більше стають віддзеркаленням різноманітних дарів Бога для людей. Цей процес може бути прискорений шляхом надання громадянства, незалежно від економічних і мовних вимог, чи оголошенням одноразової амністії та легалізації для мігрантів, які прожили в країні протягом тривалого часу. Особисто знову наполягаю на необхідності всіляко сприяти культурі зустрічі, помножуючи можливості міжкультурного обміну, удокументувуючи та розповсюджуючи добрий досвід інтеграції та розроблюючи програми для підготовки місцевих громад до інтеграційних процесів. Прагну також вказати на особливий випадок тих іноземців, які через гуманітарні кризи змушені покинути країну імміграції. Цим людям необхідно забезпечити адекватну підтримку для репатріації та програму професійної реінтеграції на батьківщині.

Відповідно до своєї пастирської традиції, Церква готова взяти на себе зобов'язання здійснювати всі запропоновані вище ініціативи, проте, щоб отримати очікувані результати, необхідним є внесок як політичної спільноти, так і громадянського суспільства, – кожного відповідно до своїх обов'язків.

Під час зустрічі на вищому рівні Організації Об'єднаних Націй, що проходила в Нью-Йорку 19 вересня 2016 року, світові *лідери* чітко висловили готовність докласти зусиль, щоб рятувати життя мігрантів і біженців та захистити їхні права, розділяючи цю відповідальність на глобальному рівні. З цією метою держави-члени взяли на себе зобов'язання розробити та затвердити до кінця 2018 року Два Глобальних Договори (*Global Compacts*), один присвячений біженцям, а другий – мігрантам.

Дорогі брати і сестри, в світлі цих процесів, які вже відбуваються, найближчі місяці надають упривілейовану можливість представити і підтримати конкретні дії, які я хотів би окреслити чотирма дієсловами. Тому, запрошуюю вас скористатися кожною нагодою, щоб розділити це послання з усіма учасниками політичного і соціального життя, з усіма, що беруть участь – або зацікавлені – в процесі, що веде до прийняття Двох Глобальних Договорів.

Сьогодні, 15 серпня, ми святкуємо празник Успіння і Внебовзяття Пресвятої Богородиці. Марія випробувала на собі жорстокість вигнання (пор. Мт 2,13-15), супроводила з любов'ю шлях Сина на Голгофу, і тепер розділяє з Ним на віки славу. Її материнському заступництву ввіряю надії всіх мігрантів та біженців у світі та сподівання спільнот, що їх приймають, щоб, відповідно до найвищої божественної заповіді, всі ми вчилися любити ближнього, чужинця, як самих себе.

Дано у Ватикану, 15 серпня 2017 року

Празник Внебовзяття Пречистої Діви Марії

ФРАНЦИСК